

Praktická škola, Slnecná 421, 059 14 Spišský Štiavnik

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE PRAKTICKÚ ŠKOLU

Vzdelávací program	
Stupeň vzdelania:	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka vzdelávania:	3 roky
Vyučovací jazyk :	slovenský
Študijná forma :	denná
Druh školy :	štátna
Predkladateľ:	
Názov školy	Praktická škola, Slnecná 421, Spišský Štiavnik, organizačná zložka Spojenej školy Slnecná 421, Spišský Štiavnik
Adresa:	Praktická škola Slnecná 421 059 14 Spišský Štiavnik
IČO:	52250482
Poverená riadením praktickej školy	Mgr. Eva Bobovská
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Mária Ondzиковá
Zriadovateľ:	
Názov:	Regionálny úrad školskej správy
Adresa:	Tarasa Ševčenka č. 11, 080 01 Prešov
Kontakty:	PhDr. Marek Havrila, PhD.

.....
Mgr. Eva Bobovská, riad. školy

Obsah

1 Všeobecná charakteristika školy	5
1.1 Veľkosť školy	5
1.2 Charakteristika žiakov	5
1.3 Charakteristika pedagogického zboru	5
1.4 Organizácia prijímacieho konania	5
1.5 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	6
1.6 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	6
1.7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	6
2 Charakteristika vzdelávacieho programu	8
2.1 Vyučovací jazyk	8
2.2 Ciele výchovy a vzdelávania – pedagogický princíp školy	8
2.3 Profil absolventa	8
2.4 Pedagogické stratégie	9
2.5 Spôsob a podmienky ukončenia	9
2.6 Zameranie a stupeň vzdelania	9
2.7 Začlenenie prierezových tém	10
3 Vnútný systém kontroly	14
3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	14
3.2 Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	14
3.3 Hodnotenie školy	15
4 Školský učebný plán	16
4.1 Vzdelávacie oblasti	16
4.1.1 Učebný plán pre praktickú školu – ISCED 2 so zameraním na domáce práce a údržbu domácnosti pre školský rok 2022/2023	19
4.1.2 Učebný plán pre praktickú školu – ISCED 2 so zameraním na pomocné práce v kuchyni	21
5 Učebné osnovy.....	23
5.1 Metódy a formy práce – stratégie vyučovania v predmetoch praktickej školy	23
5.2 Učebné zdroje	24
5.3.2 Matematika	27
5.3.4 Hudobná výchova	27
5.3.5 Výtvarná výchova	28
5.4. Učebné osnovy odborných - praktických predmetov	29
5.4.1 Rodinná výchova	29
5.4.2 Zdravotná výchova	30
5.4.3 Ručné práce a šitie	30
5.4.5 Domáce práce a údržba domácnosti	31
5.5.4 Pomocné práce v záhradníctve a aranžovaní	33
5.5.5 Tkanie na tkáčskom stave	34

1 Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Praktická škola Spišský Štiavnik je plne organizovanou školou. Škola sa nachádza vo vlastnej budove v Spišskom Štiavniku. Praktická škola vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím vo variantoch A, B, C a žiakov s viacnásobným postihnutím, ktorí ukončili špeciálnu základnú školu, základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku a stupeň ich postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti. Do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím alebo dospelí občania s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

Vzdelávanie v praktickej škole trvá 3 roky. Po ukončení praktickej školy žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie.

1.2 Charakteristika žiakov

Žiakmi našej školy sú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím. Ide o menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy (špeciálnej triedy základnej školy) vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy (špeciálnej triedy základnej školy) vzdelávaných podľa variantu B a C, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci pedagogickí zamestnanci preukazujú pedagogické a špeciálno-pedagogické spôsobilosti podľa platnej legislatívy, ktoré sú nevyhnutné pri výkone ich činnosti; tiež odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení a pozitívnom riadení triedy. Zároveň rozvíjajú svoje celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste.

Škola nemá vlastného psychológa. psychologickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť zabezpečuje škole Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Poprade a Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Poprade.

Vedúci pedagogickí zamestnanci svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, spolupracujúci kolektív, vytvárajú podmienky pre profesionálny rast všetkých členov kolektívu, starajú sa aj o svoj profesionálny rast, sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo mohli ovplyvniť ich pedagogické pôsobenie.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Uchádzač o prijatie do praktickej školy, ktorý spĺňa podmienky podľa § 101 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zašle na adresu školy vyplnenú prihlášku na štúdium do praktickej školy. Prihláška na štúdium do praktickej školy musí byť riadne a kompletne vyplnená, s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti. Potrebné je pripojiť správu z posledného psychologického vyšetrenia. Všetky

dokumenty k prijatiu žiakov posudzuje prijímacia komisia, ktorú určí riaditeľka školy. Prijímacia komisia určí poradie prijatých žiakov podľa dátumu doručenia prihlášky a jej kompletnosti. Prednosť prijatia dostanú tí uchádzači, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti.

1.5 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Praktická škola je situovaná v priestoroch ŠZŠ Spišský Štiavnik na prízemí v bloku D, nachádzajú sa tam triedy a špeciálne učebne (kuchynka, dielňa, špeciálna učebňa na tkanie, hygienické priestory). Učebne a špeciálne triedy pre vyučovanie odborno-praktických predmetov, ako aj dielňa sú vybavené výskovo nastaviteľným a moderným nábytkom, prístrojmi, a zariadeniami, technikou a materiálmi potrebnými na vyučovanie - podľa zamerania školy. Žiaci majú k dispozícii i pohybové štúdio školy a relaxačnú miestnosť pre regeneráciu a odpočinok. Špecializovaná relaxačná multisenzorická SNOZELEN miestnosť bola zriadená na podporu stimulácie zraku, sluchu, čuchu, vône, hmatu a rozvoj jemnej motoriky.

Všetky učebne a priestory sú žiakom k dispozícii aj v popoludňajších hodinách pre realizáciu záujmovej činnosti pod dohľadom zodpovednej osoby.

1.6 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, k hygiene práce a k požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. V priestoroch určených na praktickú prípravu škola vytvára podľa platných technických predpisov podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznamuje žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými, technickými predpismi a technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení a používaním ochranných prostriedkov. Zamestnanci školy absolvujú pravidelné školenia zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a požiarnu ochranu.

V odborných učebniach a dielňach sú na viditeľnom mieste umiestnené bezpečnostné pokyny, ktoré musia pri práci všetci dodržiavať. Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Škola prispieva k tvorbe zdravého pracovného prostredia v rámci vybavenia všetkých priestorov školy zabezpečením primeraného školského a pracovného nábytku (s prihliadnutím na základné fyziologické potreby žiakov); zabezpečením čistoty pravidelným upratovaním, dodržiavaním platných noriem vo vzťahu k osvetleniu, hlučnosti a hygienickému vybaveniu.

Vytváraním správnej štruktúry pracovného režimu škola dodržiava psychohygienické zásady.

1.7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Našou snahou je motivovať rodičov k spolupráci a zapájať ich do spoločných projektov a aktivít. Spolupráca s rodičmi našich žiakov je veľmi problematická, pretože väčšina rodičov je nezamestnaných, s ukončenou základnou školou alebo špeciálnou základnou školou, bez ďalšieho

vzdelania. Rodičia žijú vo veľmi zlých sociálnych podmienkach, nevyvíjajú iniciatívu spolupráce so školou.

V systéme prevencie sociálno-patologických javov a pri riešení výchovných problémov spolupracujeme s ÚPSVaR v Poprade, PZ v Hranovnici a v Poprade.

2 Charakteristika vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program praktickej školy vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20290:18-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

2.1 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

2.2 Ciele výchovy a vzdelávania – pedagogický princíp školy

Škola má žiakom poskytnúť možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a uplatniť sa na trhu práce.

Cieľom praktickej školy je:

- pripraviť žiakov na život v rodine;
- na sebaobsluhu;
- na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti;
- zacvičiť ich v prácach profilujúcich voliteľných predmetov a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby;
- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu;
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote;
- zamerať činnosti žiakov na praktický život s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti, aby sa stali jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov, učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

2.3 Profil absolventa

Praktická škola je jedna z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti.

Absolvent praktickej školy je schopný v rámci svojich schopností a možností:

- komunikovať ústnou aj písomnou formou v štátnom jazyku na úrovni, ktorú mu umožňuje jeho postihnutie;
- aplikovať získané poznatky, zručnosti a návyky v konkrétnych praktických a životných situáciách;
- osvojiť si základné hygienické návyky a byť zručný pri sebaobslužných činnostiach;
- osvojiť si základné zručnosti potrebné pri vedení domácnosti;
- samostatne pracovať podľa nenáročného pracovného postupu;
- pripraviť pracovisko a udržiavať na pracovisku hygienu a čistotu;

- hospodárne využívať materiály a zverené prostriedky;
- dodržiavať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci;
- pracovať samostatne, v skupine, aj pod vedením inej osoby;
- mať osvojené zásady zdravého životného štýlu a byť si vedomý nebezpečenstva spojeného s užívaním zdraviu škodlivých látok;
- chápať dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie a byť spôsobilý požiadať a privolať pomoc v náročných životných situáciách;
- osvojiť si elementárne pravidlá spoločenského styku, správať sa primerane okolnostiam a situáciám;
- dodržiavať spoločenské pravidlá i normy a byť si vedomý následkov pri ich porušovaní.

2.4 Pedagogické stratégie

Optimálnosť organizácie vyučovacieho procesu je podmienená špecifikami žiakov so ŠVVP.

Podľa typu komunikácie medzi učiteľom a žiakom vyučovanie prebieha ako:

- frontálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie / kooperatívne vyučovanie
- individuálne vyučovanie

Realizácia prebieha podľa typu prostredia:

- v triede
- v špeciálnej učebni (kuchynke, odbornej učebni na tkanie, tabletovej učebni, pohybovom štúdiu, dielni)
- v mimoškolských priestoroch (exkurzia, galéria ...)

Metódy sú uplatňované ako koordinovaný systém vyučovacích činností učiteľa a učebných aktivít žiaka, ktorý je zameraný na dosiahnutie učiteľom stanovených a žiakmi akceptovaných vyučovacích cieľov. Ide o istú formu spolupráce využitia tradičných, inovatívnych a špecifických postupov, pri ktorej učiteľ akceptuje pedagogické, sociálne a somatické individuálne osobitosti žiaka so zdravotným znevýhodnením.

2.5 Spôsob a podmienky ukončenia

Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Absolvent získava vysvedčenie o absolvovaní praktickej školy so zameraním na pomocné práce v určitom.

2.6 Zameranie a stupeň vzdelania

Praktická škola Spišský Štiavnik je zameraná na domáce práce a údržbu domácnosti a pomocné práce v kuchyni. Absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy žiak získa nižšie

stredné odborné vzdelanie. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať.

2.7 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania. Odrážajú spoločenské témy a problémy. Spravidla sa prelínajú učivom všetkých vzdelávacích oblastí.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

Úlohou dopravnej výchovy (DOV) v škole je postupne pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy. Cieľom je pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi, sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke, uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod., spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote, schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli, základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Environmentálna výchova (ENV) ako prierezová téma sa prelína všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiaci sú vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačených - rôznych časopisov. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba primerane veku a mentálnemu postihnutiu rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty.

Cieľom mediálnej výchovy (MEV) je formovať schopnosť žiakov posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne, formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova (MUV) je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a jeho zdravia (OŽZ) integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách. Prierezovú tému napĺňa obsah: riešenie mimoriadnych situácií, civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov. Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam a k rodinnej výchove.

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

Prostredníctvom prierezovej témy regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RVT) žiaci poznávajú historické a duchovné bohatstvo regiónu, obce – tradície a zvyky. Cieľom zaradenia regionálnej výchovy a tradičnej ľudovej kultúry do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. V nemalej miere motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať ich postoje k takým morálnym hodnotám, ako sú vlastenectvo, národná identita či kresťanské tradície. Žiakov oboznámiť s minulosťou i súčasnosťou svojho kraja, ľudovými tradíciami, kultúrnymi a prírodnými krásami. Regionálnou výchovou viesť žiakov k vzťahu a úcte k človeku, obci, mestu, vlasti, vychovávať k národnému povedomiu.

TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPP) spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Cieľom je naučiť žiakov sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií primerane svojim mentálnym schopnostiam.

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ

Funkčná čitateľská gramotnosť je vnímaná ako spôsobilosť spracovávať informácie z tlačeného a písaného textu a využívať ich pri riešení rôznych situácií každodenného života.

Čitateľská gramotnosť (ČIG) ako komplexný súbor čitateľských zručností vytvára predpoklady na rozvoj ostatných foriem gramotnosti a je ich základom – rozvíja schopnosť učiť sa učiť.

Cieľom rozvoja čitateľskej gramotnosti je nárast záujmu žiakov o čítanie, prezentácia vlastného názoru, podnecovanie k rozvoju prezentačných a komunikačných zručností, stimulácia k tvorivosti, podnecovanie k vlastnej tvorbe.

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Finančnú gramotnosť (FIG) chápeme ako schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Zaradenie prierezovej témy finančná gramotnosť do vyučovania vytvára predpoklady pre naplnenie Národného štandardu finančnej gramotnosti. Rozvíja schopnosť žiakov orientovať sa vo sfére peňazí, chápať potrebu zabezpečenia peňazí pre uspokojovanie životných potrieb, prijímať finančné rozhodnutia a finančnú zodpovednosť, plánovať tok peňazí a hospodáriť s nimi v každodenných životných situáciách.

ĽUDSKÉ PRÁVA A PRÁVA DETÍ

Výchova k ľudským právam (ĽUP) je osobnostný a sociálny rozvoj žiaka predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Táto výchova je zameraná na sebareflexiu – premýšľanie o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Žiakov vedie k uplatňovaniu svojich práv a k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, k dobrým vzťahom medzi žiakmi navzájom a medzi učiteľmi a žiakmi. Hlavnou úlohou takto orientovanej výchovy je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov, ich vlastnej identity a

hodnotovej orientácie, ktorá obsahuje také atribúty, ako je úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty.

Nemá ísť však iba o poskytovanie informácií o morálnych zásadách, ale aj o podporu pochopenia a zvnútornenia mravných noriem a osvojenia si správania a následného konania, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí na život, na vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti.

Cieľom je: osvojenie vedomostí, zručností a formovanie postojov, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, podporu dôležitosti participácie každého jednotlivca na vývoji demokratickej spoločnosti, a to v súlade s hodnotami ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

BEZPEČNOSŤ A PREVENCIA

Podstatou prierezovej témy bezpečnosť a prevencia (BEP) je zabezpečiť veku primeraným spôsobom informovanosť o rizikách sexuálneho zneužívania a vykorisťovania detí, ako aj o rizikách detskej pornografie a obchodovania s deťmi. Zároveň zabezpečiť prístupnosť a dostupnosť informácií deťom o právach dieťaťa so zameraním na problematiku prevencie násillia páchaného na deťoch a veku primerane o možnostiach pomoci, vrátane stimulácie kritických postojov detí k nevhodným mediálnym obsahom.

3 Vnútorňý systém kontroly

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Vedomostná a praktická úroveň je ovplyvnená individualitou žiaka. Jednotlivec v edukačnom procese získa elementárne poznatky, vedomosti a zručnosti vo všetkých oblastiach vývinu osobnosti primerane k svojmu postihnutiu.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov praktických škôl sa postupuje podľa Metodického pokynu č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl. Pedagógovia zároveň rešpektujú a dodržiavajú poradenským zariadením odporúčané formy overovania vedomostí a taktiež ďalšie náležitosti v súvislosti s hodnotením a klasifikáciou konkrétneho žiaka. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa hodnotí u žiakov predovšetkým ucelenosť, presnosť a trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, rozsah získaných spôsobilostí a schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh. Posudzuje sa najmä samostatnosť a aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam; kvalita výsledkov činností, a iné individuálne danosti, ktoré priamo súvisia so žiakovým postihnutím. Metódu a formu hodnotenia zvolí pedagóg po zvážení jej vhodnosti, resp. nevhodnosti vzhľadom na stupeň postihnutia žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov praktickej školy v predmetoch postupujeme podľa vnútorného metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktickej školy, ktorý bol vypracovaný v súlade s Metodickým pokynom č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl. Upravuje postup hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania žiakov praktických škôl, ktorý sa uplatňuje v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

3.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Systém kontroly a hodnotenia je zameraný na:

- úroveň kvality výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
- realizáciu školského vzdelávacieho programu;
- dodržiavanie pracovno-právnych predpisov;
- definovanie výchovno-vzdelávacích cieľov vyučovacieho procesu konzistentne formujúcich osobnosť žiaka, rešpektujúcich taxonómie cieľov;
- uplatňovanie prierezových tém vo výchovno-vzdelávacom procese,
- aplikáciu metód, foriem a prostriedkov, ktoré rozvíjajú všetky zložky osobnosti žiaka vzhľadom k jeho mentálnej úrovni;

- zaradovanie kooperatívnych, interaktívnych a zážitkových foriem učenia sa založených na skúsenostiach prepojených so životom;
- napomáhanie rešpektovania a nadobúdania demokratických hodnôt, na rozvíjanie občianskych a sociálnych kompetencií žiakov;
- účinnosť uplatňovania pedagogických inovácií vo výchovno-vzdelávacom procese smerujúcich k napĺňaniu individuálnych potrieb žiakov, k formovaniu pozitívnych osobných a sociálnych postojov a hodnôt, k rozvíjaniu zručností potrebných pre vedomostný a profesionálny rozvoj.

3.3 Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a realizácia;
- posúdenie, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení;
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces, stratégie vyučovania.

Hlavným cieľom hodnotenia školy je zhodnotenie stavu ako funguje školský vzdelávací program, aká je klíma školy.

Celoživotné vzdelávanie

Cieľom modernizácie výchovno-vzdelávacieho procesu je prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie pedagogických zamestnancov so zámerom vytvárať moderné vyučovacie prostredie. Dôležitou súčasťou je spolupráca s centrom, ktoré poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam s vysokým zastúpením rómskych detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Celoživotné vzdelávanie je zamerané na základnú prípravu v oblasti kľúčových kompetencií.

4 Školský učebný plán

Súčasťou učebného plánu a osnov praktickej školy sú okrem povinných všeobecnovzdelávacích a odbornopracovníckych predmetov profilujúce voliteľné predmety a disponibilné predmety *so zameraním na domáce práce a údržbu domácnosti a so zameraním na pomocné práce v kuchyni*. Špecifické ciele pre žiakov s mentálnym postihnutím sú chápané ako predpokladané cieľové požiadavky, ktoré by mal žiak s mentálnym postihnutím dosiahnuť v praktickej škole. Obsah vzdelávania rešpektuje danosti mentálne postihnutých žiakov. Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovnovzdelávacie potreby.

4.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra
Matematika a práca s informáciami	matematika
Človek a spoločnosť	výchova k mravnosti a občianstvu
Umenie a kultúra	hudobná výchova
	výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova
Odborno- praktické predmety	rodinná výchova
	zdravotná výchova
	ručné práce a šitie
	príprava jedál a výživa
	domáce práce a údržba domácnosti
Voliteľné predmety	starostlivosť o starých a chorých
	pestovateľské práce
	pomocné práce v kuchyni
	remeselné práce
	pomocné práce v záhradníctve a aranžovaní
	tkanie na tkáčskom stave
	pomocné práce v administratíve
	výroba keramiky

Jazyk a komunikácia

V jazykovej časti vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je určujúcim cieľom rozvoj komunikačných schopností žiakov a schopnosť zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou pomocou spisovného jazyka. Úlohou tejto vzdelávacej oblasti je nácvik bežnej spoločenskej konverzácie, rozširovanie a obohacovanie slovného zásoby a skvalitnenie reči žiakov a precvičovanie

správania sa v praktických životných situáciách. Taktiež vedieť vyplňať, štylizovať a písať praktické písomnosti, ktoré budú v živote potrebovať s pomocou osoby za nich zodpovednej. V literárnej výchove je určujúcim cieľom rozvoj schopností žiaka poznávať svet, rozvojom čitateľských schopností, záujmom o čítanie zábavnej literatúry, časopisov, náučnej literatúry a vytvorenie kladného vzťahu k divadlu, filmu, rozhlasu a televízii.

Matematika a práca s informáciami

Cieľom vzdelávania je osvojenie si matematických vedomostí, zručností a návykov, ktoré umožnia žiakom riešiť potrebné praktické úlohy matematického charakteru, s ktorými sa stretnú v živote. Konkrétnymi cieľmi sú: osvojiť si numeráciu v obore do 20, 100 a 1000, porovnávať čísla, sčítavať, odčítavať. Osvojiť si základy násobenia s využitím kalkulačky. V oblasti práce s peniazmi poznávať bankovky, mince. Cvičiť kupovanie a vydávanie peňazí. Zoznámiť sa s jednotkami dĺžky, hmotnosti, objemu a času. V geometrii zoznámiť sa so základnými pomôckami, meranie dĺžok, rysovanie kružnice a tiež poznávať rovinné a priestorové útvary.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží uchovať tradičné hodnoty našej spoločnosti, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte európanstva a multikulturalizmu.

Cieľom je poskytnúť žiakom základné vedomosti o fungovaní demokratickej spoločnosti, právach a povinnostiach občanov. Výchovná zložka je zameraná na vytváranie humánnych vzťahov medzi ľuďmi, v rodine, na pracovisku; ako aj utváranie trvalého záujmu žiakov o sebakontrolovanie a rozvíjanie individuálnych kvalít.

Umenie a kultúra

Cieľom vzdelávacej oblasti je výchova citlivého a vnímavého človeka - ide o estetickú kultiváciu žiaka a osvojenie si dobrého vkusu. Podstatou vzdelávacej oblasti je nadobudnúť schopnosť uvedomovať si krásu okolo seba, v prírode, v umení a zoznámiť sa s výtvarným a hudobným umením. Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety výtvarná výchova a hudobná výchova. Vo výtvarnej činnosti si žiaci zdokonaľujú svoj výtvarný prejav kreslením, maľovaním a prácou s rôznymi materiálmi. Postupne získavajú citlivosť k farbám a tvarom. V hudobnej výchove si žiaci vytvárajú kladný vzťah k hudbe prostredníctvom piesní rôzneho hudobného žánru. Poznávajú základné hudobné nástroje a využívajú Orffove nástroje v hudobno-pohybových činnostiach.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Dôraz v tejto vzdelávacej oblasti je kladený na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života. Cieľom telesnej a športovej výchovy je prostredníctvom pohybových aktivít podporiť socializáciu každého žiaka v rámci jeho individuálnych možností, prispievať k pohybovému a športovému rozvoju žiakov.

Odborno-praktické predmety

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre výchovu k zdravému životnému štýlu a zodpovednosti za svoj život. Podporuje získanie a zlepšenie základných zručností potrebných pre rodinný život a pre prácu v chránených dielňach. Žiaci sa učia dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny v jednotlivých

oblastiach. Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti.

Vyučovací predmet **rodinná výchova** vychádza z výchovy k zdravému životnému štýlu a zodpovednej úlohy a vzájomnej pomoci v rodine. Poskytuje žiakom základné vedomosti o funkciách rodiny a umožňuje získať zručnosti potrebné pre rodinný život. Predpokladom je využitie netradičných foriem vyučovania, uplatnenie nácviku praktických zručností, situačných hier, ako aj využitie vlastných skúseností žiakov.

Cieľom vyučovacieho predmetu **zdravotná výchova** je poznanie vlastného tela a vytvorenie správneho vzťahu k ochrane osobného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny. Prevládajúcou formou vyučovacieho predmetu je aktívna starostlivosť o zdravie, praktické cvičenia, besedy a návštevy zdravotných zariadení.

Učivo vyučovacieho predmetu **ručné práce a šitie** má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti odievania a módy, ručných prác a údržby odevov. Nadobudnuté zručnosti majú žiaci využiť v domácnosti. Žiaci sa oboznámia so základnými poznatkami o odevných materiáloch, o základnej údržbe a úprave odevov. Získajú základné zručnosti v oblasti ručného šitia, prípadne háčkovania a pletenia, a to podľa ich individuálnych schopností.

Vyučovací predmet **príprava jedál a výživa** je zameraný na získavanie vedomostí a zručností pri príprave jedál. Žiaci sa naučia organizovať si prácu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy, správne stolovať a vedieť využívať návod v kuchárskych knihách, časopisoch, na obaloch potravinárskych výrobkov. Cieľom je získať praktické zručnosti pri príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne.

Cieľom učebného predmetu **domáce práce a údržba domácnosti** je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre život v rodine a oboznámiť žiakov so zásadami organizácie pracovných činností a postupov v domácnosti. Výchovným cieľom je naučiť žiakov šetrne, hospodárne a bezpečne zaobchádzať s vybavením domácnosti.

Vyučovací čas žiaka je v 1., 2. a 3. ročníku minimálne 26 hodín týždenne. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Vzdelávanie prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách alebo v moduloch. Náplň hodín, či modulov je určená obsahom jednotlivých vyučovacích predmetov. Výkony žiakov s mentálnym postihnutím sú limitované mierou ich postihnutia. Špecifické ciele pre žiakov s mentálnym postihnutím sú chápané ako predpokladané cieľové požiadavky, ktoré by mal žiak s mentálnym postihnutím dosiahnuť v praktickej škole.

Obsah vzdelávania rešpektuje danosti mentálne postihnutých žiakov, ponímame ho ako povinnosť pre učiteľa. Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

4.1.1 Učebný plán pre praktickú školu – ISCED 2 so zameraním na domáce práce a údržbu domácnosti pre školský rok 2022/2023

Učebný plán pre praktickú školu – ISCED 2 so zameraním na domáce práce a údržbu domácnosti					
Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.	2.	3.	spolu
Všeobecné vzdelávanie		8	8	8	24
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra (SJL)	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami	matematika (MAT)	2	2	2	6
Človek a spoločnosť	výchova k mravnosti a občianstvu (VKM)	1	1	1	3
Umenie a kultúra	hudobná výchova (HUV)	1	1	1	3
	výtvarná výchova (VYV)	1	1	1	3
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova (TSV)	2	2	2	6
Odborno-praktické predmety (OPU)		8	8	8	24
	rodinná výchova (RDV)	1	1	1	3
	zdravotná výchova (VDR)	2	2	2	6
	ručné práce a šitie (RPE)	1	1	1	3
	príprava jedál a výživa (PJV)	3	3	3	9
	domáce práce a údržba domácnosti (DPU)	1	1	1	3
Voliteľné predmety		5	5	5	15
	pestovateľské práce (PEC)	1	1	1	3
	remeselné práce (RNP)	2	2	2	6
	pomocné práce v administratíve (AVP)	2	2	2	6
Disponibilné predmety		5	5	5	15
	telesná a športová výchova (TSV)	1	1	1	3
	pestovateľské práce (PEC)	1	1	1	3
	domáce práce a údržba domácnosti (DPU)	3	3	3	9
SPOLU		26	26	26	78

Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na vzdelávanie.

Telesná a športová výchova - Navýšenie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne z dôvodu utvárania účelových pohybových zručností z prihliadnutím na kompenzáciu motorických nedostatkov a elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybovej stereotypie.

Pestovateľské práce - Navýšenie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne z dôvodu zvýšiť u žiakov zručnosť práce pri pestovaní kvetín a vonkajších rastlín, s ktorými sa stretávajú v bežnom živote a v domácnosti, zvýšiť u žiakov poznanie o rastlinách a prehĺbiť vzťah k práci a k prírode.

Domáce práce a údržba domácnosti - Navýšenie o 3 vyučovacie hodiny týždenne z dôvodu zlepšovania manipulačnej zručnosti a pracovného tempa žiakov tak, aby dosiahli primeraný stupeň automatizácie pri najnutnejších domácich činnostiach.

4.1.2 Učebný plán pre praktickú školu – ISCED 2 so zameraním na pomocné práce v kuchyni pre školský rok 2022/2023

Učebný plán pre praktickú školu – ISCED 2 so zameraním na pomocné práce v kuchyni					
Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.	2.	3.	spolu
Všeobecné vzdelávanie		8	8	8	24
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra (SJL)	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami	matematika (MAT)	2	2	2	6
Človek a spoločnosť	výchova k mravnosti a občianstvu (VKM)	1	1	1	3
Umenie a kultúra	hudobná výchova (HUV)	1	1	1	3
	výtvarná výchova (VYV)	1	1	1	3
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova (TSV)	2	2	2	6
Odborno-praktické predmety (OPU)		8	8	8	24
	rodinná výchova (RDV)	1	1	1	3
	zdravotná výchova (VDR)	2	2	2	6
	ručné práce a šitie (RPE)	1	1	1	3
	príprava jedál a výživa (PJV)	3	3	3	9
	domáce práce a údržba domácnosti (DPU)	1	1	1	3
Voliteľné predmety		5	5	5	15
	pomocné práce v kuchyni (PMF)	1	1	1	3
	remeselné práce (RNP)	1	1	1	3
	pomocné práce v záhradníctve a aranžovaní (ZTP)	1	1	1	3
	tkanie na tkáčskom stave (TKC)	1	1	1	3
	pomocné práce v administratíve (AVP)	1	1	1	3
Disponibilné predmety		5	5	5	15
	pomocné práce v kuchyni (PMF)	3	3	3	9
	remeselné práce (RNP)	1	1	1	3
	pomocné práce v administratíve (AVP)	1	1	1	3
SPOLU		26	26	26	78

Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na vzdelávanie.

Pomocné práce v kuchyni - Navýšenie o 3 vyučovacie hodiny týždenne z dôvodu nadobúdania základných vedomostí a zručností v oblasti stravovania, bezpečnosti pri práci z nástrojmi a tak získať zodpovednosť za zdravý spôsob života.

Remeselné práce - Navýšenie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne z dôvodu zlepšovania základných manuálnych zručností v remeslách.

Pomocné práce v administratíve - Navýšenie o 1 vyučovaciu hodinu týždenne z dôvodu zvýšenia základných vedomostí a praktických zručností v oblasti administratívnych prác najmä organizácie si vlastnej práce, zvýšenia poznatkov a zručností pri práci s počítačom a kancelárskou technikou.

Poznámky k učebným plánom

Vyučovanie v praktickej škole je organizované predmetovo. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov.

Týždenný počet vyučovacích hodín je minimálne 26 hodín a maximálne 28 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v praktickej škole sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

Trieda sa môže pri vyučovaní odborných a voliteľných profilujúcich predmetov deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.

Vzdelávaciu oblasť „Človek a spoločnosť“ tvorí vyučovací predmet výchova k mravnosti a občianstvu. V prípade záujmu žiakov je možné zaradiť do vzdelávacej oblasti vyučovací predmet náboženská výchova, ktorého dotáciu hodín využije škola z disponibilných hodín.

Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je vyučovací predmet telesná a športová výchova (pre žiakov s telesným postihnutím zdravotná telesná výchova). Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Vyučovací predmet možno spájať do viachodinových celkov. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.

Štruktúra voliteľných vyučovacích predmetov je v plnej kompetencii riaditeľa školy. V rámci stanoveného počtu hodín sa môžu vyučovať voliteľné predmety jednotlivo alebo v účelnej kombinácii. V ďalšom ročníku sa výber voliteľných predmetov môže zmeniť. Obsah voliteľných - profilujúcich predmetov sa preberá v konkrétnej pracovnej činnosti. Žiaci navštevujú konkrétne alebo štylizované pracovisko, kde nacvičujú pracovné činnosti, ktoré budú potrebovať v chránenom pracovisku. Aj pri nácviku odporúčame vykonávať zmysluplnú činnosť.

Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciáciu praktickej školy. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na vzdelávanie. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov), na začlenenie špecifických predmetov alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (nových predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sa môžu využiť na všeobecné vzdelávanie, odborné praktické alebo na rozšírenie voliteľných predmetov.

Predmet slovenský jazyk a literatúra zahŕňa:

jazykové vyučovanie a sloh,

čítanie a rozvoj rečovej kultúry.

5 Učebné osnovy

5.1 Metódy a formy práce – stratégie vyučovania v predmetoch praktickej školy

Vyučovacie metódy sú didaktickým a výchovným nástrojom, cestou, spôsobom, ktorým môžeme meniť a formovať osobnosť žiaka. Výber metód je potrebné zosúladiť s obsahom učiva, s vekovými a individuálnymi osobitosťami žiakov, s úrovňou ich vedomostí, s aktivitou na vyučovaní. Uplatňujeme metódy, ktoré sú pre žiakov zaujímavé, aktivizujúce, zohľadňujú zníženú poznávaciu, psychomotorickú výkonnosť a unaviteľnosť žiakov.

Výber a využitie metód ovplyvňuje obsah učiva, žiak (vek, skúsenosti, mentálna úroveň, osobnosť), učiteľ, výchovnovzdelávacie zásady, organizačná forma vyučovania, materiálne vybavenie školy, psychohygienické požiadavky atď.

Metódy sprostredkovania informácií vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov :

- metóda viacnásobného opakovania informácie,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami,
- metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácie,
- metóda intenzívnej spätnej väzby,
- metóda pozitívneho posilňovania,
- metóda algoritmickej kurikula,
- metóda optimálneho kódovania,
- metóda modifikácie kurikula,
- metódu multimedialnej komunikácie,
- metóda intenzívnej motivácie,
- metóda zapojenia kompenzačných technických prostriedkov,
- metóda postupnej symbolizácie, metóda zapojenia náhradných kanálov,
- metóda pozitívnej psychickej tonizácie,
- metóda využívania inštrukčných médií, metóda aplikácie individuálnych vzdelávacích programov,
- metóda individuálneho prístupu,
- metóda sprostredkovania pohybom (rúk, mimikou a pod.),
- lingvomotorická metóda – pôsobí motivačne, spája verbálne, hudobné a zmyslovo-pohybové prvky vyučovania, rozvíja zrakovú, sluchovú a pohybovú pamäť žiaka, spĺňa požiadavky sústavného rozvoja aktívnej a tvorivej komunikatívnej činnosti žiakov.

V edukačnom procese sa snažíme čo najviac využívať názorné a praktické metódy. Využívame priamu manipuláciu s predmetmi, vytváranie nového produktu, interaktívne metódy, ako je tvorivá dramatika, zážitkové učenie, projektové vyučovanie a didaktické hry.

Vyučovacie metódy členené podľa etáp vyučovacieho procesu

Aktivizačné a motivačné metódy

Vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, motivácia hádankou, riekankou, didaktickou hrou, kresbou, vzorovou ukážkou, problém ako motivácia, *Priebežné:* motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie, pozitívne hodnotenie čiastkových splnených úloh a kritika.

Metódu rozhovoru, sokratovskú a heuristickú využívať vtedy, ak sa opiera o vedomosti žiakov.

Expozičné metódy

Metódy priameho prenosu poznatkov:

- monologické slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, výklad),
- dialogické slovné metódy (rozhovor, beseda, dramatizácia); *Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov:*

- demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi; *Metódy problémové:* - problémové vyučovanie,
- projekty;

Metódy samostatnej práce a autodidaxie (samoučenia):

- samostatná práca s knihou,
- samostatné štúdium;

Metódy mimovoľného učenia:

- preberanie názorov, postojov a záujmov, napodobňovanie činností.
- metódy spomaleného postupu – pri prechode na ťažšie učivo zaradíme cvičenia navyše tam, kde má dieťa problémy. *Fixačné metódy*

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí: ústne opakovanie, metóda otázok a odpovedí písomné opakovanie, praktické opakovanie, domáca úloha.

Metódy precvičovania a zdokonaľovania: využívanie rôznych typov jazykových cvičení.

Diagnostické a klasifikačné metódy

Klasické diagnostické metódy: ústne, písomné a praktické skúšanie, didaktické testy, klasické výkony.

Malé formy vedecko-výskumných diagnostických metód: metóda pozorovania žiaka - v určitých situáciách, rozbor žiackych prác, exploračné metódy;

Organizačná forma vyučovania je vonkajšie usporiadanie procesu vyučovania a podmienok za ktorých sa realizuje obsah. Najčastejšie sa uplatňujú:

- hromadné formy vyučovania - vyučovacia hodina v triede, vychádzka, prípadne vo vyšších ročníkoch aj exkurzie, besedy;
- zmiešané formy vyučovania - individuálna práca (s jednotlivcom), skupinové vyučovanie

5.2 Učebné zdroje

Učebné zdroje poskytujú žiakom informácie, potrebné poznatky a majú ich aj motivovať. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu učiteľ využíva dostupný materiál, veci a príklady z bežného života, nemateriálne učebné zdroje (žiakove zážitky, skúsenosti, učiteľove skúsenosti), literatúru s námetmi a pracovnými technikami, vhodnými pre žiakov so špeciálnymi potrebami, odbornú literatúru, doplnkovú literatúru, časopisy, CD, DVD, modely, internet, metodické príručky, didaktickú techniku.

Najprirodzenejšou formou v oblasti rozvíjania základných matematických predstáv a zručností je využívanie hry. Pri hre využívame manipuláciu s predmetom, napodobňovanie úkonov, prirodzené situácie, komunikačné schopnosti.

Využívame skutočné predmety z bežného života, učebnice, pracovné zošity, pracovné listy, štatistické ročenky, IKT, PC, zbierky úloh, výučbový software TS – matematika, didaktické pomôcky a didaktické hry, modelovaci hmotu, stavebnice, obrázkový materiál, pexeso, počítačové vyučovacie programy, stavebnice, kocky, predmety z bežného života, geometrické tvary a priestorové útvary, odpadový materiál, prírodniny, programy (Skicár, Microsoft Word, Škola hrou), odborné knihy a časopisy, rôzne typy edukačných programov a internet.

Pre vyučovanie výtvarnej výchovy je vhodné využívať metodickú príručku výtvarnej výchovy, knihy o umení a dostupnú literatúru o výtvarných námetoch, technikách, prípadne materiály z internetu, sprístupnené výstavy výtvarných umelcov, reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách, internetové stránky zamerané na výtvarné umenie, filmové, hudobné a literárne ukážky, kultúrne inštitúcie prezentujúce diela výtvarných umelcov, výtvarná tvorba žiakov, prírodné objekty

Na realizáciu hudobno-výchovnej práce učiteľ využíva dostupnú literatúru s piesňami vhodnými pre vekovú kategóriu, hudobné nástroje, nahrávky skladieb na počúvanie, videonahrávky i plošné demonštračné pomôcky (napr. notové tabule, magnetické tabuľky). Uprednostňuje pritom také učebné pomôcky, ktoré poskytujú žiakom sluchový názor. Na realizáciu hudobno-výchovnej práce učiteľ využíva dostupnú literatúru s tematikou piesní, rečňovaniek, vyčítaniek a ľudových hier pre deti, internetové stránky zamerané na hudbu, CD nosiče a audiokazety.

Pri realizácii telesnej a športovej výchovy aplikujeme vždy postupy, ktoré nepôsobia kontraindikácie na stav daného žiaka. Využívame metodické príručky pre vyučovanie telesnej výchovy, časopisy (Telesná výchova a šport, Tělesná výchova a sport mládeže), vedecké zborníky z oblasti telesnej výchovy a športu, internet, metodické príručky pre vyučovanie telesnej výchovy, názorné učebné pomôcky, náčinie a náradie vhodné pre žiakov s MP videotechnika, DVD, CD, metodiky a pravidlá jednotlivých športov.

Pri vyučovaní odbornopraktických, voliteľných a disponibilných predmetov využívame zariadenia odborných učební (kuchynka, dielňa, tkáčska dielňa,...), dostupný materiál, veci a príklady z bežného života, nemateriálne učebné zdroje, literatúru s námetmi a pracovnými technikami, vhodnými pre žiakov so špeciálnymi potrebami, odbornú literatúru, doplnkovú literatúru, časopisy, CD, DVD, modely, internet, metodické príručky, didaktickú techniku,...

Obsah vzdelávania v praktickej škole tvorí učivo povinných a voliteľných predmetov. Sústavu všeobecnovzdelávacích predmetov tvoria: slovenský jazyk a literatúra, matematika, výchova k mravnosti a k občianstvu, výtvarná výchova, hudobná výchova a telesná výchova. K odbornopraktickým predmetom patria predmety: rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výchova, domáce práce a údržba domácnosti, ktoré sú zamerané na prípravu žiakov na rodinný život.

Žiaci praktickej školy si môžu za voliteľné predmety vybrať z predmetov:

- Pomocné práce v kuchyni,
- Remeselné práce
- Pomocné práce v záhradníctve a aranžovaní,
- Tkanie na tkáčskom stave,
- Pomocné práce v administratíve,
- Domáce práce a údržba domácnosti

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Dôraz sa kladie na zrozumiteľné vyjadrovanie sa žiakov ústnou i písomnou formou spisovného jazyka.

CIELE

- Rozvíjať komunikačné zručnosti, nácvik bežnej spoločenskej konverzácie,
- rozširovať a obohacovať slovnú zásobu a skvalitniť reč žiakov z formálnej stránky,
- spresňovať a upevňovať zručnosť hlasného a tichého čítania,
- učiť sa porozumieť obsahu prečítaného,
- rozvíjať záujem o čítanie časopisov, náučnej a zábavnej literatúry, vytvárať si kladný vzťah k divadlu, filmu, rozhlasu a televízii.

OBSAH

Slovenský jazyk a literatúra praktickej školy zahŕňa *jazykové vyučovanie a sloh, čítanie a rozvoj rečovej kultúry*. Obsah predmetu je zameraný na precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. Vypĺňať, štylizovať a písať praktické písomnosti, ktoré budú žiaci v živote potrebovať.

Jazykové vyučovanie a sloh:

- Zlepšovať komunikačné zručnosti: precvičovať a upevňovať formy spoločenského styku (oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie, telefonický rozhovor),
- rozprávať v súvislých jazykových prejavoch podľa vopred pripravenej osnovy, podľa prečítaného textu, podľa série obrázkov, reprodukovat' prečítaný text podľa otázok učiteľa, písať pozdravy a oznámenia na korešpondenčnom lístku,
- z pravopisného hľadiska správne písať slová, nevynechávať písmená a neprehadzovať ich poradie v slove, upevňovať písanie viet s veľkým začiatočným písmenom, správne písať krátke a dlhé samohlásky v slovách, nacvičovať písanie svojho mena, rozlišovať spisovné a nespisovné slová.

Čítanie a rozvoj rečovej kultúry:

- Nácvik čítania a ústneho vyjadrovania, čítať správne a s porozumením jednoduché vety v krátkych, obsahom primeraných textoch, cvičiť používanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie,
- precvičovať a upevňovať orientáciu v čítanom texte a snažiť sa o správnu reprodukciu jeho obsahu, zrozumiteľným spôsobom vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky.

5.3.2 Matematika

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet matematiky je zameraný na osvojenie si matematických vedomostí, zručností a návykov, ktoré umožnia žiakom riešiť potrebné praktické úlohy matematického charakteru, s ktorými sa stretnú v živote a v budúcom pracovnom začlenení. Úlohou matematiky je poskytnúť žiakom praktické matematické zručnosti, ktoré zodpovedajú ich mentálnej úrovni.

CIELE

- Naučiť žiaka využívať matematiku vo svojom budúcom živote, buď v rodine alebo na pracovisku,
 - poznať a používať peniaze,
 - oboznámiť s využívaním IKT,
 - zoznámiť sa s počítačom a jeho využitím v každodennom živote.

OBSAH

Vyučovanie matematiky praktickej školy nadväzuje na skúsenosti matematického charakteru, ktoré žiaci získali v SZŠ. Matematické vedomosti a zručnosti sa budujú v súlade s mentálnymi osobitosťami žiakov.

5.3.3 Výchova k mravnosti a občianstvu

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet výchova k mravnosti a k občianstvu poskytuje žiakom základné vedomosti o podstate a fungovaní demokratickej spoločnosti a o právach a povinnostiach občanov. Základnú orientáciu v právnych predpisoch a normách potrebných v každodennom živote, vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti. CIELE

- Prispievať ku kultivácii osobnosti po stránke mravnej, estetickej a psychickej,
- utvárať trvalý záujem žiakov o stále seba kontrolovanie a rozvíjanie individuálnych kvalít.

OBSAH

Jednotlivé heslá v predmete výchova k mravnosti a občianstvu sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti.

5.3.4 Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova vychádza zo spojenia materinskej reči, spevu, pohybu, tanca a ďalších hudobných činností – inštrumentálnej hry, aktívneho počúvania. CIELE

- Vytvárať kladný vzťah k hudbe prostredníctvom piesní rôzneho hudobného žánru,
- rozvíjať celkovú hudobnosť žiakov, rešpektovať ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti,
- utvárať a upevňovať v nich hudobné schopnosti a zručnosti, základné estetické skúsenosti a kultúrne návyky,
- poznávať základné hudobné nástroje,
- využívať Orffove nástroje v hudobno – pohybových činnostiach.

OBSAH

Učebný obsah hudobnej výchovy je koncipovaný tak, aby umožnil prirodzený rozvoj hudobných činností. Učiteľ so žiakmi pracuje tvorivo a samostatne s prihliadnutím na záujmy a schopnosti žiakov. Realizujú sa v kontakte s hudobným materiálom prostredníctvom hudobných činností. Učebné osnovy sú otvorený systém a ich ciele možno dosahovať aplikovaním rozmanitých metodických a didaktických postupov. Súčasne aj rozvrstvenie učiva do ročníkov je len orientačné. Možno individuálne voliť tempo a následnosť jeho preberania.

Hudobný materiál

Detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách, so žartovnými príbehmi, o živote v rodine i v škole.

Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb.

Ľudové a umelé hudobno - pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou.

5.3.5 Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarné činnosti pomáhajú žiakom uvedomovať si výtvarné hodnoty najbližšieho okolia, domova i okolitého sveta, v ktorom sa pohybujú. K zoznamovaniu s výtvarným umením využíva učiteľ regionálne objekty a exponáty, ktoré sú žiakom blízke. Tak poznávajú umelecké hodnoty prostredníctvom známych objektov. Žiaci sa učia pozerieť okolo seba a všímať si veci, ktorým by inak nevenovali pozornosť.

CIELE

- Rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné kultúrnohistorické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr,
- vyjadrovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam, estetickej činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti,
- získať poznatky o súčasnej výtvarnej tvorbe,
- vyjadriť svoje estetické zážitky z vnímaného umeleckého diela,
- rozvíjať záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu, □ učiť chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok, □ získať vedomosti o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre.

OBSAH

Obsahom výtvarnej výchovy sú rozličné tvorivé, výtvarné činnosti a tvorivé vnímanie, estetické hodnotenie umenia, ktoré žiaka kultivujú.

Obsah je rámcový, voľne koncipovaný tak, aby umožnil prirodzený rozvoj kultúrnych a výtvarných činností. Obsah je zameraný prakticky aj teoreticky. Rozvíja hlavne zručnosti v práci s umeleckými prostriedkami. Vyjadrovacie procesy zapájajú mimo racionálne (zmyslové, citové, motorické) zložky, spolu s predstavivosťou a fantáziou. Od žiaka sa očakávajú najmä jeho autentické, tvorivé riešenia úloh. Predmet výtvarnej výchovy poskytuje možnosť medzi predmetových väzieb s predmetmi iných oblastí.

5.3.6 Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Telesná a športová výchova prispieva k pohybovému a športovému rozvoju žiakov, k zdravému a kultúrnemu životu. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšeniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov. Vytvára vzťah k pravidelnej pohybovej činnosti, ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu.

CIELE

- Prostredníctvom pohybových aktivít podporiť socializáciu každého žiaka v rámci jeho individuálnych možností,
- napomáhať k optimálnemu rozvoju funkcií organizmu a upevnenie zdravia, zdokonaľiť pohybovú kultúru, pri dodržiavaní individuálnych možností žiaka, upevniť pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám.

OBSAH

Obsah vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova je členený do tematických celkov. Tvorí otvorený systém poznatkov, pravidiel, zásad, pohybových úkonov, operácií, činností ap., ktoré sa účelovo vyberajú z obsahu telesnej kultúry, ale i iných oblastí v záujme dosiahnutia vyššie uvedených cieľov, rešpektovaním zásad primeranosti a vzostupnosti obsahu. Učiteľ vyberá učivo podľa náročnosti na základe konkrétnych podmienok školy a skutočných možností úrovne zdravia a záujmu žiakov.

5.4. Učebné osnovy odborných - praktických predmetov

5.4.1 Rodinná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet rodinná výchova vychádza z výchovy k zdravému životnému štýlu a zodpovednému prístupu k jednotlivým úlohám v rodine. Oboznámiť žiakov s fungovaním rodiny. Vyčleniť úlohy jej jednotlivých členov. Predstaviť základné funkcie rodiny.

CIELE

- Pripraviť žiakov na život v rodine, oboznámiť žiakov s úlohou manželov, manželiek, matiek a otcov,
- poskytnúť im základné vedomosti a zručnosti potrebné pre rodinný život,
- naučiť žiakov zodpovednosti za seba, ale aj za ostatných členov rodiny.

OBSAH

Obsah vyučovacieho predmetu rodinná výchova je v 1. – 3. ročníku praktickej školy členený do tematických celkov. Jednotlivé heslá v predmete sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti.

5.4.2 Zdravotná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet zdravotná výchova prispieva k zdravému životnému štýlu, k ochrane vlastného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k zlepšeniu a zachovaniu zdravia. Nácvik poskytovania prvej pomoci. Poukázať na rôzne druhy drogových závislostí a ich negatívny vplyv na zdravie.

CIELE

- Poznať vlastné telo,
- vytvoriť správny vzťah k ochrane osobného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny,
- poznať princípy správnej životosprávy a vhodného stravovania, □ naučiť sa praktické zručnosti pri základných hygienických úkonoch, □ naučiť sa poskytnúť prvú pomoc pri poraneniach a zabezpečiť pomoc.

OBSAH

Obsah vyučovacieho predmetu je členený do tematických celkov. Tvorí systém poznatkov, pravidiel, zásad nevyhnutných na zachovanie zdravia. Učiteľ so žiakmi pracuje tvorivo s prihliadnutím na záujmy a individuálne schopnosti žiakov.

5.4.3 Ručné práce a šitie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo predmetu ručné práce a šitie má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti odievania a módy, ručných prác a údržby odevov. Oboznámiť žiakov so základnými poznatkami o odevných materiáloch. Charakteristickým znakom je osvojenie si praktických zručností pri údržbe a úprave odevov a ich využitie v domácnosti a v každodennom živote.

CIELE

- Naučiť žiakov hospodáriť pri starostlivosti o odevy v rodine,

- orientovať sa v móde, sledovať módne časopisy, orientovať sa v sortimentoch a veľkostiach konfekčných výrobkov,
- získať poznatky o textilných materiáloch,
- naučiť sa šiť a prišívajú gombíky, patentky, háčiky, využiť nadobudnuté zručnosti v domácnosti, dodržiavať bezpečnosť pri práci.

OBSAH

Obsah vyučovacieho predmetu je spracovaný rámcovo. Rozsah tematických celkov, ich poradie, príp. zaradenie iných prác a časové rozvrhnutie učiva volí učiteľ podľa možností a schopností žiakov.

5.4.4 Príprava jedál a výživa

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet príprava jedál a výživa je zameraný na získanie vedomostí a zručností pri príprave jedál. Žiaci sa majú naučiť organizovať si prácu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy, správne stolovať, vedieť používať návody v kuchárskych knihách, časopisoch, na obaloch potravinárskych výrobkov. Získané zručnosti a poznatky môžu žiaci uplatniť v rodine alebo pri pomocných prácach v stravovacích zariadeniach.

CIELE

- Naučiť sa úsporne zaobchádzať s potravinami,
- pripraviť jedlá na denné stravovanie, ale i na rôzne príležitosti,
- pripraviť detské jedlá, prípadne jedlá pre chorých,
- naučiť sa základom stolovania,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy pri príprave jedál.

OBSAH

Obsah predmetu je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Má poskytnúť žiakovi jednoduché praktické zručnosti v príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne. Pri jednotlivých tematických celkoch volí učiteľ prípravu jedla podľa aktuálnych podmienok. Učivo môže byť rozšírené o konzervovanie ovocia a zeleniny.

5.4.5 Domáce práce a údržba domácnosti

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet domáce práce je určený pre dievčatá aj pre chlapcov. Vzhľadom na súčasný životný štýl má správne zvládnutie domácich prác dôležité poslanie v rodinnom živote. Oboznámi žiakov so zásadami organizácie pracovných postupov v domácnosti, naučí ich posudzovať prvoradosť, zložitost' a namáhavosť jednotlivých pracovných úkonov. Samostatnú kapitolu tvorí učivo, v ktorom sa žiaci oboznámia s prácou a údržbou okolo rodinného domu a drobnou údržbou nemotorových vozidiel.

CIELE

- Získať základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti,

- naučiť žiakov šetrne a hospodárne zaobchádzať s vybavením domácnosti, □ vykonávať drobné opravy, ktoré umožnia čiastočne šetriť domáci rozpočet.

OBSAH

Obsah predmetu je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Formulovaný námetmi na činnosti, ktorých nácvik má viesť k splneniu výchovno-vzdelávacích cieľov. Tieto námety, ich poradie, aj počty hodín pre jednotlivé témy môžu vyučujúci upraviť v rámci triedy (skupiny) a ročníka, aj v rámci individuálneho prístupu k žiakom podľa ich poznatkov, zručností, rozumových schopností.

5.5. Učebné osnovy voliteľných predmetov

5.5.1 Pestovateľské práce

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo voliteľného predmetu pestovateľské práce vychádza z obsahu predmetu naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní rastlín. Žiaci sa zoznamujú s rastlinami, s ich špecifickými podmienkami života a rastu, ich účelnosťou a použitím v živote. Získavajú vedomosti a zručnosti v oblasti skrášľovania interiérov a exteriérov, v použití a manipulácii s chemickými prostriedkami a postrekmi pri pestovaní kvetov, ovocia a zeleniny.

CIELE

Cieľom voliteľného predmetu pestovateľské práce je naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní kvetín, vonkajších rastlín, jednoročných a dvojročných rastlín, trvaliek a bylín, s ktorými sa stretávajú v bežnom živote a v domácnosti. Poznať najznámejšie okrasné kvety a bylinky. Úlohou je prehĺbiť u žiakov kladný vzťah k práci a prírode, poznať základné agrotechnické postupy v záhrade.

OBSAH

Učebný obsah predmetu je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsah je zameraný na oboznámenie žiakov s jednoduchými pestovateľskými prácami v domácnosti a v záhrade. Získať manuálne zručnosti pri záhradníckych prácach. Využitie záhradníckeho náradia. Počty hodín a obsah predmetu je určený rámcovo, jednotlivé tematické celky sa prispôbujú podľa podmienok školy a schopností žiakov. Poradie tematických celkov učiteľ prispôbuje agrotechnickým postupom a podmienkam.

5.5.2 Pomocné práce v kuchyni

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo predmetu pomocné práce v kuchyni je určené pre dievčatá aj pre chlapcov, vychádza z výchovy k zdravej životospráve, zdravému stravovaniu. Oboznámi žiakov so zásadami organizácie pracovných postupov v kuchyni. Žiaci pracujú s konkrétnymi pracovnými pomôckami. Učia sa obsluhovať pracovné nástroje a mechanické stroje, bezpečnosť pri práci s nimi a dodržiavanie hygieny. Získané poznatky a zručnosti žiaci uplatnia v rodine alebo v chránenom bývaní. CIELE

Cieľom voliteľného predmetu pomocné práce v kuchyni je získať zodpovednosť za zdravý spôsob života, vytvoriť si správny vzťah k stravovaniu. Nadobudnúť základné vedomosti a zručnosti v oblasti stravovania, bezpečnosti s pracovnými pomôckami a nástrojmi. Dosiahnuť samostatnosť pri sebaobslužných prácach v príprave jednoduchých pokrmov teplej a studenej kuchyne. Naučiť sa udržiavať poriadok v kuchyni.

OBSAH

Učebný obsah predmetu je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsahovo nadväzuje na obsah predmetu príprava jedál a výživa. Poskytuje žiakom základné poznatky v oblasti stravovania. Pomáha získať praktické zručnosti v príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne. Počty hodín a obsah predmetu je určený rámcovo, jednotlivé tematické celky sa prispôbujú podľa podmienok školy a schopností žiakov.

5.5.3 Remeselné práce

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo predmetu remeselné práce má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti ľudových remesiel – výšivkárstvo, paličkovanie, práca so šúpolím, drotárstvo a práca s drobným materiálom.

CIELE

- Prehľbiť u žiakov pozitívny vzťah k ľudovým remeslám,
- získať základné manuálne zručnosti, v jednotlivých remeslách, ktoré žiaci môžu využiť vo vlastnej rodine alebo v chránenom pracovisku,
- poznať základné možnosti využitia jednotlivých výrobkov.

OBSAH

Učebný obsah jednotlivých častí predmetu remeselné práce je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsah je zameraný na získanie základných manuálnych zručností v jednotlivých ľudových remeslách. Rozsah tematických celkov, ich poradie, prípadne zaradenie iných prác a časové rozvrhnutie učiva volí učiteľ jednotlivých ročníkov podľa možností a schopností žiakov.

5.5.4 Pomocné práce v záhradníctve a aranžovaní

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo voliteľného predmetu pomocné práce v záhradníctve a aranžovaní vychádza z obsahu predmetu vytvárať a skrášľovať najbližšie okolie, domov, bývanie. Uvedomiť si krásu okolo seba. Prehľbiť vzťah k práci, prírode. Oboznámiť žiakov s pestovaním rastlín a prácou v záhrade a oboznámiť žiakov s aranžérskymi prácami.

CIELE

- Naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní izbových a vonkajších rastlín, ktoré sa najčastejšie vyskytujú v našich domácnostiach,
- poznať izbové rastliny a bylinky v záhrade,
- nacvičiť jednoduché aranžérске techniky z rôznych materiálov.

OBSAH

Učebný obsah predmetu je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsah je zameraný na oboznámenie žiakov s pestovaním rastlín v domácnosti a v záhrade. Získanie manuálnych zručností pri záhradníckych prácach. Využitie záhradníckeho náradia. Zhotovenie príležitostných aranžérskych prác k rôznym príležitostiam. Počty hodín a obsah predmetu je určený rámcovo, jednotlivé tematické celky sa prispôsobujú podľa podmienok školy a schopností žiakov.

5.5.5 Tkanie na tkáčskom stave

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo voliteľného predmetu tkanie na tkáčskom stave má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti ľudových remesiel. Úlohou je prehĺbiť u žiakov kladný vzťah k práci a k ľudovej tvorbe. Nadobudnuté zručnosti majú žiaci využiť v domácnosti pre potreby vlastnej rodiny alebo pre prácu v chránenej dielni.

CIELE

- Prehĺbiť u žiakov pozitívny vzťah k ľudovým remeslám,
- získať základné poznatky a manuálne zručnosti v jednotlivých technikách tkania, rozpoznávať textilné materiály na tkanie, využívať odpadový textilný materiál, □ naučiť žiakov základné zásady, ktoré treba dodržiavať pri tkaní na tkáčskom stave, □ poznať možnosti využitia jednotlivých zhotovených výrobkov.

OBSAH

Učebný obsah voliteľného predmetu tkanie na tkáčskom stave je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsah je zameraný na získanie základných poznatkov a manuálnych zručností v technike tkania. Rozsah tematických celkov, ich poradie a časové rozvrhnutie učiva volí učiteľ podľa možností a schopností žiakov.

5.5.6 Pomocné práce v administratíve

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovaci predmet Pomocné práce v administratíve je zameraný na osvojenie si základných vedomostí a praktických zručností z oblasti administratívnych prác. Žiaci sa majú naučiť organizovať si prácu, dodržiavať hygienické a bezpečnostné predpisy, udržiavať poriadok na pracovisku.

CIELE

Cieľom predmetu je naučiť žiakov pracovať s písomnosťami, s kancelárskou technikou (zošívacia, dierkovačka, kopírka, laminátor ...), s počítačom (MS Word, Excel, internet, email) a tiež základom profesionálnej komunikácie. Nadobudnuté zručnosti môžu žiaci využívať na pracovisku (napr. vrátnica, sekretariát) či vo vlastnej domácnosti.

OBSAH

Učebný obsah voliteľného predmetu pomocné práce v administratíve v 1. – 3. ročníku je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Obsah je zameraný na získanie základných poznatkov a zručností pri práci s počítačom a kancelárskou technikou. Rozsah tematických celkov, ich poradie a časové rozvrhnutie učiva volí učiteľ podľa možností a schopností žiakov.